

Article de maig:

Del parlar al conversar

per Irene de Puig

Fernando Botero. Home i dona, 2001

Parlar, qui més qui menys tothom parla. Ara bé, practicar la conversa com a art és tota una altra cosa. No hi ha pas tantes persones que posseeixin l'**art de la bona conversa**. Alguns creuen que l'únic que cal per a comunicar-se és parlar, garrlar, dir, xerrar, etc. És important fer-se càrrec de la gran importància que revesteix la conversa en quasi bé tots els aspectes de la nostra vida tan pública com privada.

La conversa és una forma de relació humana. A través de la conversa ens comuniquem d'una manera significativa amb els altres. Es una pràctica fonamental i necessària de la qual només ens adonem quan ens manca.

El terme conversar prové del llatí "conversari" format per *cum* que significa "amb" i *versare* que ve a dir: "voltar, fer voltes". Si conviure vol dir viure amb conversar vindria a ser "fer petar la xerrada a l'entorn d'alguna qüestió"

El diccionari del IEC defineix el conversar com un “entretenir-se parlant”. En definitiva conversar és una activitat verbal oral de caràcter interactiu que s’organitza en forma de tons de paraula. Pla i curt la conversa ens remet a aspectes de relació humana fonamental com és la convivència, el tracte, l’amistat, les interconnexions.

Però el seu ús de vegades resulta ambigu perquè tan vol dir una comunicació espontània o informal (no planificada com una entrevista, per exemple) o formal com a les reunions.

La conversa fa possible el coneixement de l’altra i per tant la possibilitat de cooperar, de trobar elements en comú i diferències.

Són sinònims de conversa: col·loqui, discussió, entrevista, enraonia, xerrameca, xerrada, i clarament: parlar.

Però no es tracta d’un parlar cadascú d’una cosa diferent, “con-versar” significa tractar junts sobre un mateix tema, assumpte o argument. La conversa es fa entre dues o més persones, però tothom parla sobre una mateixa cosa. Si hi ha dos o més persones parlant de coses diferents s’estableixen converses paral·leles que poden anar canviant d’interlocutors com de vegades passa en els dinars familiars o en certes tertúlies d’amics.

Perquè es doni una conversa cal que hi hagi un acord inicial, un desenvolupament del tema, ni que sigui el clima i un acord per tancar-la. Es tracta d’un intercanvi sense que necessàriament hi hagi contrast d’opinions.

Trets de la conversa espontània

La conversa pot ser deliberada o espontània. Quan és deliberada és que tenim una qüestió a comentar, a resoldre, a parlar, aclarir alguna qüestió, com ara quan li diem a algú “he de parlar amb tu”. Aquí hi ha un guió, una intenció, aquesta és una conversa prefixada, mentre que la conversa espontània s’improvisa, hi ha una certa indeterminació. Segons Sacks, Schegloff i Jefferson, estudiosos del tema, la conversa espontània conté una colla de trets, dels quals n’assenyalem uns quants:

1. Hi ha canvi de parlant
2. No parla més d’una persona a la vegada
3. Els solapaments són breus
4. Les transicions es produeixen sense intervals apreciables
5. L’ordre dels torns no és fix
6. La duració del torn no és fix, però sol ser equilibrat
7. La durada de la conversa no està establerta
8. El contingut de la conversa és espontani i no prèviament pactat
9. La distribució dels torns no està prefixada o establerta.
10. El nombre de parlants pot variar

Com es pot valorar una conversa?

Tot i que parlem de conversa espontània hi ha almenys tres factors que ens permeten valorar la seva eficàcia

- **Equilibri en la participació que al seu torn es valora amb:**
 - Freqüència. Es refereix al nombre d'intervencions, una conversa equilibrada no pot ser portada per algú que intervé constantment i un altre que s'inhibeix.
 - Oportunitat. Cal estar al cas del tema i respectar els torns, cal esperar que l'altra acabi i intervenir oportunament. Cal evitar sobretot interrompre les intervencions dels altres.
 - Pertinença. Les intervencions han d'ajudar a avançar la conversa. No es tracta de repetir ni retrocedir a qüestions ja tractades, ni distorsionar coses ja dites
- **Qualitat de les intervencions segons barems estàndard :**
 - Pronúncia. Usar una bona fonètica, unir i separar mots quan toqui: no és el mateix un viatge de noces que un viatge de noses, o l'anormal o la normal. Paraules correctes. Usar molts escaiets, sense barbarismes, ni paraules comodí com « vale » o « tio » que ho volen dir tot i res.
 - Frases ben construïdes. Fixar-se en la construcció de les frases, que tinguin sentit, amb concordances adients.
- **Domini de l'expressió més enllà dels mots cal valorar :**
 - Postura. Adoptar un posat receptiu, ni encarcerat ni descurat o negligent.
 - Gestos. L'expressió de la cara i els moviments de les mans i del cos han d'estar en consonància amb el que es diu. Ni exagerant ni restant encarcerat.
 - Volum de la veu. Parlar amb veu audible i evitar, els dos extrems: l'estridència i el xiuxiueig.
 - Fluïdesa i ritme. Parlar amb naturalitat, encadellant el discurs de forma fluida, sense presses ni lentituds excessives.

Vista aquest barem aproximat ens podem adonar de com funcionen les nostres converses y detectarem qui al nostre entorn és bon o mal conversador. En qualsevol cas sempre es pot aprendre a conversar millor.